

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Голова приймальної комісії
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

проф. А. В. Цьось
« 7 » квітня 2020 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З РИСУНКА
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»,
«МАГІСТР», ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
023 – ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО,
РЕСТАВРАЦІЯ
(освітня програма – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»)

Рисунок. Програма творчого конкурсу з рисунка для вступників за спеціальністю 023 – **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітньої програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОС «Магістр».**

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2020 р.

Укладачі:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки **Каленюк О. М.;**

кандидат технічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки **Лелик Я. Р.**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Рисунок – це зображення, яке виконується від руки за допомогою графічних засобів – контурної лінії, штриха, тону. Різні поєднання цих засобів (комбінація штрихів, сполучення плям і ліній) дають змогу досягти пластичного моделювання, тональних і світлових ефектів. Малювання з натури є основою художньої освіти. Академічний рисунок – головний вид навчального натурного рисунка.

Академічний рисунок має необмежені можливості для розвитку творчої особистості, формування її естетичного смаку та художніх потреб. Водночас, рисунок – це самостійний вид мистецтва з давніми традиціями і багатовіковою історією.

Розумітися в творах мистецтва, цінувати скарбницю народних та професійних надбань можливо лише за умови професійного володіння навичками основних дисциплін образотворчого мистецтва, зокрема рисунку, живопису, композиції, перспективи, історії українського та світового мистецтва, тощо.

Курс «Рисунок» – одна із профільюючих дисциплін зі спеціальності 023 - **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.**

1. Мета та завдання творчого конкурсу з рисунка.

1.1. Мета вступного випробування з малюнку полягає в перевірці уміння абітурієнта закомпонувати натурну модель на площині, виконати лінійно-конструктивну побудову та передати пропорції її елементів, засобами світлотіньового рішення передати форму, фактуру, матеріальність, плановість і взаємозв'язок, формувати вміння аналізувати і зображувати об'ємні форми на площині, володіти практичними навичками малювання з натури.

1.2. Основними завданнями творчого конкурсу з рисунка є визначення:

- Рівня аналітичного мислення. Перевірка навичок розуміння конструктивної основи зображуваних об'єктів, аналізу їх будови, уявного моделювання форми, знаходження оптимальних варіантів композиції рисунка.
- Сформованості просторового сприйняття і уяви; умінь бачити і передавати форму об'ємно, умінь перспективної побудови зображення.
- Міри опанування принципами побудови реалістичного зображення на площині: Шляхом виконання систематичних вправ абітурієнти повинні розуміти закони побудови форми моделі і і продемонструвати їх у практичній роботі над зображенням.
- Розуміння цілісності зображення. Оволодіння принципом роботи від загального до часткового, вміння деталізувати, не руйнуючи цілого; вірно визначати тональні

відношення.

- Формування кола практичних графічних умінь. Пошук засобів, що підкреслюють найбільш характерні особливості зображуваної моделі, що сприятиме найбільшій виразності рисунка.

1.3. Згідно з завданнями абітурієнти повинні

знати:

- основні принципи конструктивно-структурного зображення гіпсової чи живої моделі;
- основні закономірності взаємозв'язку зовнішньої форми з її внутрішньою конструкцією та функціональним призначенням;
- закони композиції, лінійної та повітряної перспективи;
- загальні прийоми лінійного і світлотіньового малюнка натурної моделі;
- етапи роботи над малюнком голови людини, закони теорії тіней.

вміти:

- створити композиційне рішення;
- правильно визначити пропорції зображуваного об'єкта та його динаміку;
- наглядно продемонструвати конструктивно-пластичний аналіз структури форми зображуваного об'єкта;
- дотримуватись принципів великої форми та її конкретизації;
- вирішити проблему об'ємності та просторовості зображення основними засобами рисунка тоном та лінією на основі аналізу форми натурної моделі постановки;

володіти:

- графічними техніками, методами і прийомами роботи;
- засобами вираження форми в графічному рисунку;
- вмінням аналітично і об'єктивно сприймати предмети навколишньої дійсності.

2. Інформаційний обсяг змісту творчого конкурсу.

2.1. На випробуванні з рисунку абітурієнти виконують практичну частину (малюнок гіпсової чи живої моделі голови людини з натури) при освітленні (згідно варіанту).

2.2. Робота над натурною постановкою включає наступні етапи:

- композиційне розміщення заданої постановки на площині аркуша паперу;
- перспективна побудова постановки на площині;

- лінійно-конструктивний аналіз форми;
- часткове об'ємно-просторове вирішення постановки;

2.3. Малюнок виконується графітними олівцями (ТМ, М, 2М...) на аркуші малювального паперу формату А3 (30x42см).

2.4. Час відведений на творчий конкурс відповідає трьом годинам.

2.5. Орієнтовний зміст практичних завдань творчого конкурсу:

- рисунок гіпсової голови людини в ракурсі. Формат А-3, олівець;
- рисунок гіпсової моделі голови людини при штучному освітленні на нейтральному тлі. Формат А-2, олівець;
- рисунок живої моделі (поясний портрет). Формат А – 3, олівець;
- рисунок живої моделі (портрет з плечовим поясом в українському національному одязі). Формат А-3, олівець;
- рисунок живої моделі (погрудний портрет з аксесуарами (художник, музикант, тощо). Формат А-2, олівець;
- рисунок живої моделі (поясний портрет живої моделі з кистю руки). Формат А – 3, олівець;

**Критерії оцінювання рівня знань абітурієнтів
спеціальності 023 - «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація», ОС Магістр.**

200-180 балів (високий рівень) – абітурієнт відтворює постановку на високому рівні, відповідно завдання, виявляє знання і розуміння основних положень лінійно-конструктивної побудови і композиції, в роботі, об'єктивно відтворює характерні риси портретованого, використовує творчий підхід до вирішення образу. Досконало володіє графічним матеріалом.

179-160 балів (середній рівень) – абітурієнт вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, вміє застосовувати його на практиці, вільно розв'язує поставлені завдання у стандартних ситуаціях, зображує портретованого у відповідності зі своїм сприйняттям, допускає незначну кількість помилок в тонально-світловій характеристиці натурального портрету серед яких є суттєві. Вільно володіє графічними техніками, методами і прийомами роботи. Графічними засобами передає пластичні особливості та характер портретованого.

159-140 балів (достатній рівень) – абітурієнт виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати натурний об'єкт у відповідності зі своїм сприйняттям, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує в малюнку технічні прийоми та

методи виконання, самостійно розкриває власні обдарування і навички. Грамотно та досконало виконує анатомічну побудову, не допускає жодної помилки в лінійній побудові. Володіє законами композиційного розміщення на площині аркушу паперу, конструктивно-тональним та світло-тональним об'ємом, аналізує місце натурника в повітряно-просторовому середовищі. Передає матеріальність, та портретну схожість не допускає помилок в організаційній структурі. допускає помилки серед яких є значна кількість суттєвих.

139-100 балів (низький рівень) – абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, відтворює зображення на репродуктивному рівні, що становить незначну частину образотворчих знань з малюнку, або повна відсутність образотворчої грамоти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты : рисунок, живопись, композиция. / Г. В. Беда. – М. : Искусство, 1981. – 192 с.
2. Гаррисон Х. Рисунок и живопись : Материалы. Техника. Методы. / Х. Гаррисон; [Пер. Е. Зайцевой] – М. : Эксмо, 2012. – 254 с.
3. Гребенюк Г.Є. Основы композиції та рисунок: підруч. для учнів проф.-тех. навч. закладів. / Г. Є. Гребенюк. – К.: Техніка, 1997. – 221 с.
4. Димшиць Е. О. Натюрморт в українському живопису на зламі ХІХ–ХХ століть. / Е. О. Демшиць. – К. : Наукова думка, 2000. – 238 с.
5. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись. / Ю. М. Кирцер. – М., 2005. – 272 с.
6. Костерин Н. П. Учебное рирование. / Н. П. Костерин. – М. : Просвещение, 198. – 272 с.
7. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основы образотворчої грамоти : навч. посібник. / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко – К. : Вища школа, 2-ге вид, 2002. – 190 с.
8. Ли Н. Рисунок. Основы академического рисунка : учебник. / Николай Ли. – М. : Эксмо, 2005. – 477 с.
9. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основы композиції : навч. посібник. / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. – К. : Каравелла, 2015. – 304 с.
10. Перепадя В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. / В. Перепадя. – Львів, 2003. – 288 с.
11. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок. / Н. Н. Ростовцев. – М. : Искусство, 1976. – 207 с.

12. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок. /Н. Н. Ростовцев. – М. : Искусство, 1976. – 84 с.
13. Сухенко В.О. Рисунок: навч. посібник. //В.О.Сухенко. – К.: BONA MENTE 2004. – 184 с.
14. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення : навч. посібник. /Михайло Яремків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 112 с.

Ресурси

www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.

www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

www.eksmo.ru

Голова фахової атестаційної комісії

В. Ф. Охманюк

Відповідальний секретар приймальної комісії

А. М. Слащук